

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 р 54/2022
15.04.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Драгана Маринковић, у поступку заштите права на суђење у разумном року, предлагача АА из ..., кога заступа пуномоћник Зоран Ковачевић, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 р 180/2021 од 23.02.2022. године, дана 15.04.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача и потврђује решење Апелационог суда у Београду Р4 р 180/2021 од 23.02.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Предлагач је Апелационом суду у Београду дана 30.12.2021. године поднео приговор ради убрзања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21.

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 р 180/2021 од 23.02.2022. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован захтев предлагача да се усвоји приговор ради убрзања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21, утврди да је подносиоцу повређено право на суђење у разумном року и наложе поступајућем судији процесне радње које делотворно убрзавају поступак. Ставом другим изреке одбијен је захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Против наведеног решења предлагач је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Одлучујући о жалби предлагача на основу чланова 16, 17, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15) у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ број 25/82... „Службени гласник РС“ број 46/95...106/15) и члана 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да жалба предлагача није основана. На основу члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року о жалби је одлучивао судија одређен годишњим распоредом послова.

У поступку доношења решења којим је одлучено о приговору предлагача нису учињене битне повреде поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на које Врховни касациони

суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на друге битне повреде поступка.

Према разлозима побијаног решења у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21 поступак је покренут тужбом 200 тужилаца која је поднета 09.08.2010. године, против туженог ЈП Електропривреда Србије, ради накнаде увећане зараде за сменски рад. Првостепени, Основни суд у Обреновцу донео је одлуку П1 25/2014 и у жалбеном поступку предмет је враћен првостепеном суду ради допуне поступка. Након тога предмет је 12.07.2017. године послат у веће са две велике кутије, а 14.07.2017. године поново је враћен првостепеном суду ради допуне поступка. Првостепени суд је предмет вратио другостепеном суду 19.11.2019. године, а затим је поново враћен првостепеном суду 22.01.2020. године на уређење у складу са чланом 228. Судског пословника. Након допуне поступка предмет је примљен у Апелационом суду у Београду 06.02.2020. године и решењем о допуни поступка предмет је поново враћен првостепеном суду, а након поступања враћен је у Апелациони суд у Београду 30.09.2021. године. Предмет је изнет на седницу већа 07.10.2021. године, када је одлучено да се главна расправа отвори, заказано је рочиште за 16.12.2021. године, а потом и следеће за 25.02.2022. године. У поступку је даље утврђено, да је предлагач подносио приговор ради убрзавања поступка у истом предмету, који је усвојен решењем Апелационог суда у Београду Р4 р 102/21 од 09.07.2021. године, уз утврђење да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року и налог поступајућем судији да предузме процесне радње, ради делотворног убрзања поступка. На основу извештаја судије известиоца утврђено је да је наведени предмет „страдао“ у поплави 2014. године, те да је имајући у виду наводе жалбе првенствено потребно утврдити ко су тужиоци у овом поступку, као и шта је тужбени захтев свакога од њих (200 тужилаца), као и ко је пуномоћник сваког од ових тужилаца.

Имајући у виду утврђено, побијаним решењем је одбијен нови приговор предлагача ради убрзавања поступка, са закључком да је у другостепеном поступку заказивањем расправе у предмету на који се приговор односи, након допуне поступка од стране првостепеног суда, остварена сврха поступка за заштиту права на суђење у разумном року, као и да с обзиром на све околности конкретног случаја нема пропуста Апелационог суда у Београду који би за последицу имали повреду права предлагача на суђење у разумном року.

Оцењујући наводе жалбе, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд потпуно и правилно утврдио чињенице које су од значаја за одлуку у овом предмету, као и да је правилно применио материјално право одбијајући приговор предлагача из разлога које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ број 98/2006), прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ“ – Међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2007), („Службени гласник РС“ – Међународни уговори, бр. 12/2010 и 10/2015),

између осталог, прописано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега има право на правичну јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значаја предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски разлози за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природа захтева, односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

Полазећи од наведених материјално правних одредби у контексту утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд одлучујући о приговору предлагача правилно оценио све утврђене чињенице и приликом доношења побијаног решења узео у обзир све наведене околности. Чињеница је да се ради о поступку у парници из радног односа, у коме је суд дужан да посебно води рачуна о потреби хитног решавања. Међутим, поступак у парници у којој има 200 тужилаца, дакле велики број странака, чини овај предмет изузетно сложеним, пре свега из процесних разлога, при чему се такође мора имати у виду чињеница да је предмет физички оштећен у поплавама из 2014. године, што је знатно отежало рад Апелационог суда у Београду, који мора изнова започети поступак у овом предмету у ситуацији када се, како је то навео судија известилац, не може утврдити ко се све појављује као тужилац у тој парници и који су њихови пуномоћници, као и какви су њихови тужбени захтеви. Неосновано се жалбом предлагача указује да Апелациони суд у Београду у протеклом периоду није имао никаквих активности у овом предмету, јер из наведених чињеница, произилази супротан закључак, односно да је тај суд поступао у том предмету, покушавајући кроз допуну поступку пред првостепеним судом, да обезбеди процесне услове за одлучивање о жалби на пресуду у том предмету, да би на крају отворио и заказао расправу ради одлучивања о жалби. Управо из ових разлога, поступање Апелационог суда у Београду се за сада не може оценити као неајурно или ван разумног рока. При свему томе, оцењујући трајање поступка у целини, мора се имати у виду и чињеница да је првостепени суд у релативно кратком року одлучио о захтевима тужилаца у овој парници, као и да је дужност и странака у поступку, посебно у изложеној процесној ситуацији, да својим поступањем отклоне сметње које онемогућавају суд да поступа у разумном року.

Из изнетих разлога, применом члана 17. став 1. и члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучено је као у ставу другом изреке овог решења.

Предлагач није успео са жалбом, па је његов захтев за накнаду трошка поступка одбијен, применом члана 153. став 1. ЗПП, у вези члана 30. Закона о ванпарничном поступку.

**СУДИЈА
Драгана Маринковић, с.р.**

Правна поука:

Против овог решења није дозвољена жалба.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић